

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering door den Voorzitter gesloten.

Vergadering der Nederlandsche Tandmeesters-Vereeniging.

1 April 1905.

Tegenwoordig 20 leden, n.l. de dames: H. v. Gelderen, E. C. Leendertz, de heeren P. J. Dagevos, Jo de Cock Rouaan, C. C. Kaijser, I. S. Bruske, T. C. A. Bölger, L. B. Lindenboom, Jac. J. Son, G. L. v. d. Hoek, W. J. Son, N. J. J. Greeter, J. Mink Schol, A. v. Geldere, W. J. Ter Kuile Lemker, J. H. Sanders, W. Schouten, A. Graftdijk, F. v. Dantzig, I. J. E. de Vries en het eere-lid John E. Grevers.

Afwezig met kennisgeving coll. de Jonge Cohen.

Na opening der vergadering door den Voorzitter worden de notulen der vorige voorgelezen en goedgekeurd. De 2de Secretaris doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

Van de Rotterd. Tandh. Vereeniging d.d. 31 Jan. kennisgeving van haar besluit, om een lid als afgevaardigde naar onze Vereeniging en naar het Ned. Tandh. Genootschap te zenden, tot het doen van stappen in zake het zenden van een request betreffende de Ziekenfondsen, aan alle Kamerleden. Dezerzijds werd als afgevaardigde benoemd de vicevoorzitter Coll. Kaijser. Het door dezen uitgebracht rapport d.d. 13 Maart werd ter kennis van de vergadering gebracht. Daarin werd erop gewezen, dat onder de bij de regeering aan de orde gestelde wetten, de gezondheids- of geneeskundige wet N°. 3 staat, maar vóór de a.s. verkie-

zingen de behandeling ervan *niet* is te verwachten, daargelaten de vraag, wat bij eventueelen val van het Ministerie met dit wetsontwerp zal geschieden. Intusschen ontried de commissie echter, het request in afschrift aan alle Kamerleden te zenden, maar besloot zij het Kamerlid van Nispen tot Sevenaer in den arm te nemen, die blijk gegeven heeft zich voor ons vak te interesseeren. Dit achtte zij beter, dan *te* groote propaganda, waardoor allicht de schijn kon ontstaan van persoonlijk belang.

Op de vraag van Coll. de Cock Rouaan, van welke Vereeniging deze zaak is uitgegaan, antwoordt de Voorzitter: Van de Rotterd. Tandh. Vereeniging.

Coll. W. Son is er voor, het adres wèl aan alle Kamerleden te zenden. Daarentegen stelt Coll. Grevers voor, de zaak aan de commissie ter afdoening over te laten, ofschoon hij van meening is, dat de Rott. Tandh. Vereen. wel wat voorbarig optreedt.

Coll. Kaijser doet opmerken, dat de wet eerst waarschijnlijk in het najaar in behandeling komt, en raadt daarom aan, tot zoolang te wachten.

Coll. de Cock Rouaan vraagt dan hoe later de Ziekenfondsen het finantieele zullen regelen.

Dit acht de Voorzitter een zaak van later belang.

b. Van Coll. Bruske is ingekomen een schrijven d.d. 14 Febr., waarin namens de Commissie van Bijstand wordt gevraagd een 7-tal daarin genoemde tijdschriften in abonnement aan te schaffen, onder opmerking nochtans, dat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat eenige daarvan bij officieele aanvraag door de Ned. Tandm. Ver. kosteloos en geregeld te verkrijgen zullen zijn.

De Voorzitter is het in principe met dit schrijven eens, maar in de bestuursvergadering werd er op gewezen, dat de kosten te hoog zouden loopen. Een bezwaar dat steun

vindt bij coll. W. Son, onder herinnering, dat in het afge-loopen jaar de uitgaven de inkomsten overschreden.

Coll. Mink Schol stelt voor, de tijdschriften onder-ling uit te wisselen.

Coll. Greeter vraagt of de verlangde tijdschriften alléén zullen bestemd zijn voor de leden der Commissie, of wel voor alle leden.

De Voorzitter antwoordt dat zij bedoeld zijn voor alle leden.

Coll. Grevers doet opmerken, dat verschillende tijd-schriften in de bibliotheek van het Tijdschrift voor Tand-heelkunde aanwezig, ook ten dienste zijn van de leden der Ned. Tandm. Ver.

De Voorzitter wijst er nog eens op, dat men van de Commissie bij voorkeur verlangt *inleiding* van onderwer-phen, teneinde vruchtbare discussie uit te lokken, maar het niet noodig acht, dat de leden zich verplichten tot eene voordracht of demonstratie.

Coll. W. Son stelt voor, 3 à 4 tijdschriften in plaats van 7 ter beschikking der commissie te stellen.

Coll. Greeter acht het op den weg der Vereeniging, de Commissie in haar streven zooveel mogelijk tegemoet te komen, door een paar tijdschriften voor rekening der Ned. Tandm. Ver. aan te schaffen.

De Secretaris verklaart zich er tegen, wijl verschillende tijdschriften, bij de redactie van het Tijdschr. voor Tand-heelkunde aanwezig, ter beschikking van de leden zijn.

Coll. Bruske wil geen afhankelijkheid van de redactie van het Tijdschrift.

Coll. Kaïser wijst er op, dat wel ieder onzer leden een paar tijdschriften heeft; door uitwisseling zou men dus aan het verlangen kunnen voldoen en kosten besparen.

De Voorzitter doet echter opmerken, dat dit niet de

bedoeling van de Commissie is. Vrije beschikking is verkiezelijker dan leenen.

Het voorstel Greeter: de Commissie van 2 à 3 tijdschriften te voorzien, wordt in stemming gebracht en met algemeene stemmen dienovereenkomstig besloten.

c. Van Coll. J. a. c. J. S o n en F. D u y v e n s z, Amsterdam, is bericht ingekomen, dat zij de benoeming als leden van vorenbedoelde Commissie aannemen. Van Coll. t e r K u i l e L e m k e r daarentegen, dat hij die niet kan aannemen. Vervolgens van de Collegae R u e b e n t e r K u i l e L e m k e r brieven van dankbetuiging voor de toezending van het concept-bezwaarschrift tegen de Personeele Belasting. En eindelijk van den Minister van Financiën, d.d. 23 Januari, een afwijzende beschikking op ons request.

Hierna wordt overgegaan tot de ballotage over Coll. D e e t m a n, Watergraafsmeer. Stemopnemers zijn de heeren V a n G e l d e r e en S a n d e r s. De uitslag is dat collega D e e t m a n met 19 stemmen vóór en 1 tegen als lid der Ned. Tandm. Ver. wordt aangenomen.

Het woord wordt verleend aan Coll. G r e e t e r, ter bespreking van een paar gevallen van *immediate regulation* in de onderkaak.

Spreker toont een model van de onderkaak, waar hij na extractie van een der centrale Incisivi den anderen centralen incisivus, die linguaal stond, door middel van „*immediate regulation*” op zijn plaats bracht, na vooraf ingespoten te hebben met *Eusemin*. De behandeling, zegt spreker, verliep zeer mooi en geheel pijnloos. Aangemoedigd door dit succes, trachtte spreker bij een anderen patient een te verlinguaal doorgebroken 2^{en} praemolaar in de onderkaak op dezelfde manier te reguleeren, na extractie van den wortel van den 1^{en} praemolaar. Deze behandeling verliep geenszins pijnloos, en niettegenstaande alle moeite mocht het

niet gelukken, den tand van zijn plaats te krijgen.

Naar aanleiding van deze verhandeling, vraagt de Secretaris of coll. Greeter ook nog met behulp van het inductie-apparaat gecontroleerd heeft, of de pulpa van den gereguleerden tand nog in leven was.

De inleider antwoordt bevestigend.

Mej. v. Gelderen meent opgemerkt te hebben, dat juist dergelijke linguaal doorgebroken praemolaren vaak zeer kromme wortels vertoonen. Zij meent, dat het Röntgen-apparaat in casu zeer goede diensten kan bewijzen.

Coll. Bruske zegt zeer veel succes te hebben gehad met de methode Aguilar, die in navolging van Cunningham den processus alveolaris klieft en daarna den te reguleeren tand naar voren brengt.

Coll. Grevers is zeer tegen de methode Aguilar. Men moet steeds trachten zoo min mogelijk wonden te maken. Ook Cunningham kreeg niet zulke goede resultaten met doorsnijding van den processus alveolaris als volgens sprekers methode. Hij is 't eens met Mej. v. Gelderen. dat de praemolaren vaak zelfs bajonnetvormige verkrommingen van den wortel vertoonen, en acht deze gevallen dan ook niet gunstig voor directe regulatie.

De heer de Vries vraagt, of algemeene anaesthesie niet de voorkeur verdient boven plaatselijk verdoovende middelen, daar door lang aanhoudende anaemie gevaar voor necrose bestaat.

Coll. Greeter verklaart zich voor plaatselijke verdooving, daar men dan meer medewerking van den patient heeft.

Onder luid applaus van de vergadering dankt de Voorzitter den inleider voor zijne interessante verhandeling, en verleent het woord aan den heer Bruske, ter bespreking van de vraag:

HOE MAAKT MEN WORTELS, WELKE DIEP
CARIËUS OF TOT ONDER HET TANDVLEESCH
AFGEBROKEN ZIJN, GESCHIKT TOT DRAGERS
VOOR KROON- OF BRUGWERK.

Het onderwerp wordt door spreker vrij uitvoerig behandeld. Bij de gedachtenwisseling hierover zegt Coll. ter Kuile Lemker dat hij, indien een tand labiaal diep afgebroken of gecarieerd is, terwijl linguaal nog iets aanwezig is, steeds zal trachten, zooveel mogelijk van het bestaande weefsel te behouden. Coll. v. d. Hoek meent, dat bij resectie van den apex de methode om dezen met behulp van de sonde te bepalen, niet opgaat bij kromme wortels. daar de sonde dan in de bocht stuit.

Een opmerking waarmede Coll. Bruske het eens is.

De heer Lindenaar vraagt Coll. Bruske, hoe hij voorkomt dat er amalgaam in het periost dringt. Tevens gelooft hij niet, dat men het amalgaam volkomen zuiver kan polijsten. Hij acht dan ook de methode uit een praktisch oogpunt niet aanbevelenswaardig.

Ook de heer de Vries verklaart zich tegen het gebruik van amalgaam. Hij beveelt aan, met behulp van guttapercha het tandvleesch terug te drukken — wat in een paar zittingen kan geschieden — zoodat de wortel geheel vrijkomt. Men neemt daar dan met guttapercha een afdruk van, giet model en tegenmodel in licht vloeibaar metaal, waartusschen men van platina een kapje stampt, hetwelk dan nauwkeurig op den wortel past. Dan drukt men een stift door het kapje heen in het wortelkanaal en soldeert, waarna men met gips een afdruk neemt. Vervolgens slijpe men den tand op, soldeere dien eveneens aan kapje en stift en vulle de rest met porselein aan. Een kroon volgens deze methode sluit nauwkeurig, terwijl de omgeving niet in 't minst wordt geïrriteerd.

Coll. *Ka i j s e r* is het met die methode volkomen eens en beveelt haar bijzonder aan.

De heer de *V r i e s* bespreekt nog de behandeling van tandvleeschfistels en zegt de volgende methode toe te passen: Na opening van het Cavum dentis en het inbrengen van 40% formaline gaat hij bij de 2de zitting er toe over het wortelkanaal mechanisch te reinigen met behulp van *Donaldson's* pulpa-extractoren en *Beutelrock's* handinstrumenten. Bij nauwe kanalen gebruike men eerst 50% zwavelzuur. Is het kanaal tot den apex schoon, dan wordt dit opgevuld met watjes, gedrenkt in phenol liquefactum. Het cavum dentis wordt dan afgesloten met onge Vulcaniseerde caoutchouc, waarna, door druk op dit laatste uit te oefenen, het phenol zeer gemakkelijk door den apex heen zich een weg baant door de fistelgang. De wanden van dezen worden gecauteriseerd, en genezing treedt meestal na eene enkele behandeling in.

Coll. *Grevers* beveelt aan, om met behulp van een injectiespuitje te appliceeren een oplossing van eucalyptusolie in acid. phenylicum en alcohol. Spr. zegt daarmee zeer gunstige resultaten te hebben verkregen.

Tusschen beide laatste sprekers ontwikkelt zich een geanimeerd debat over de door hen respectievelijk voorgestane methoden.

Bij de daarna voortgezette gedachtenwisseling vraagt coll. *Ka i j s e r* nog, of men in plaats van cement ook amalgaam kan gebruiken tot het vastzetten van kronen.

Coll. *M i n k S c h o l* zegt, dat hij enkele malen met afwisselend succes facings met amalgaam heeft vastgezet.

Coll. *Grevers* zegt, vroeger wel afneembare kronen gebruikt te hebben, waarvan de buisjes in het wortelkanaal met behulp van amalgaam werden vastgezet. Het bovenste gedeelte werd dan verder aangevuld met goud.

Coll. *L i n d e n b o o m* vraagt, of coll. *B r u s k e* nooit

klachten had na gebruik van sterke formaline-oplossing.

„Een enkele maal werd geklaagd over pijn”, antwoordt de heer Bruske, maar na het gebruik van geranium-formol verdween deze al zeer spoedig.

Coll. v. d. Hoek zegt, dat hij soms necrose zag optreden na gebruik van eene 40% formaline-oplossing.

De heer de Cock Rouaan merkt nog op, dat een formaline-oplossing zeer spoedig verzwakt, terwijl de heer Grevers erop wijst, dat de werking van formaline is toe te schrijven aan het vrijkomen van gas.

Aan collega Bruske wordt door den Voorzitter dank gebracht voor zijn verhandeling, waarna de leden zich naar de andere zaal begeven, waar coll. Grevers eenige microscopische praeparaten vertoont, welke met bijzondere belangstelling worden gadeslagen.

Hierna gaat de vergadering uiteen.

Vergadering der Nederlandsche Tandmeesters-Vereeniging.

2 April 1905.

Aanwezig 17 leden, n.l.: de Dames H. v. Gelderen, E. C. Leendertz, de Heeren C. C. Kaijser, Jac. J. Son, E. H. E. Oudschans, P. J. Dagevos, A. Graftdijk, J. Sanders, W. Schouten, W. J. ter Kuile Lemker, W. J. Son, A. v. Geldere, J. de Cock Rouaan, J. S. Bruske, S. Blaauw, F. v. Dantzig, I. J. E. de Vries en het eere-lid John E. Grevers.

Bij afwezigheid van den Voorzitter opent de Vice-voorzitter, de heer C. C. Kaijser, de vergadering en verleent het woord aan den heer J. J. Son tot het houden zijner voordracht: Ascher's artificial Enamel, van welk praeparaat